

Otto-oikeuden käyttäminen Aleksia-liikelaitoksen palvelupäällikön päätöksestä 28.11.2024 § 1

Aleksia -liikelaitoksen johtokunta 21.01.2025 § 2
1492/02.08.00/2024

Aleksia-liikelaitoksen palvelupäällikkö on 28.11.2024 § 1 päättänyt Foodduck leviteannostelijoiden hankinnasta. Aleksia -liikelaitoksen johtokunta on 10.12.2024 § 26 päättänyt käyttää otto-oikeutta viranhaltijan päätökseen. Asia tuodaan täten johtokunnan käsiteltäväksi.

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Hallintosäännössä voidaan määrätä vastaava oikeus koskemaan myös lautakuntia ja liikelaitoksen johtokuntia.

Otto-oikeuden käyttäminen merkitsee sitä, että alemman viranomaisen käsittelemä asia siirtyy kokonaan ylemmän toimielimen käsiteltäväksi. Ottopäätöksen tehneellä toimielimellä on asiaa käsitellessään sama toimivalta kuin alemmalla viranomaisella on ollut. Se on velvollinen tekemään asiassa päätöksen. Käsiteltäväksi otetussa asiassa voidaan tehdä uusi päätös, aiemmin tehty päätös voidaan pysyttää, kumota tai muuttaa taikka asia voidaan palauttaa päätöksen tehneen viranomaisen käsiteltäväksi.

Foodduck leviteannostelijoiden hankinta

Aleksia-liikelaitoksen palvelupäällikkö on suorahankintapäätöksellään 28.11.2024 § 1 päättänyt hankkia Foodduck leviteannostelijoita. Sopimus on määräaikainen 1.2.2025–31.1.2029 (48 kk) ja jatkuu sen jälkeen toistaiseksi voimassa olevana 3 kuukauden irtisanomisajalla. Hankinnan ennakoitu arvo laskennalliselle neljälle vuodelle on noin 110 000–120 000 euroa (alv 0 %).

Foodduck- leviteannostelijat ovat olleet käytössä liikelaitos Aleksialla vuodesta 2016. Annostelija on hygieeninen ja allergiaystävällinen, eikä annostelijaa käytettäessä levitteeseen missään käytön vaiheessa kosketa käsin. Näin ollen se on turvallinen vaihtoehto myös keliakikoille. Vastaavaa tuotetta ei ole saatavilla markkinoilla muilta toimittajilta, joten palvelupäällikkö on päättänyt vuokrata laitteita suorahankintana.

Suorahankinta on hankintalain (1397/2016) 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan mahdollinen, jos vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan, koska kilpailua ei ole teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä. Lisäedellytyksenä on, että järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole eikä kilpailun puuttuminen johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta.

Perustelut suorahankinnalle

Rasva-annostelija on suomalainen innovaatio. Kartoituksen ja selvityksen perusteella vastaavanlaista rasva-annostelijaa ei ole saatavilla markkinoilta muilta toimittajilta. Tämän vuoksi laitteen hankinnassa päädyttiin suorahankintaan.

Rasva-annostelija on tällä hetkellä käytössä kolmessa päiväkodissa ja 20 koulussa. Laitteen vuokramaksu sisältyy jo talousarvioon sekä ruokapalvelun hintaan eikä muodosta lisäkuluja verrattuna edellisten vuosien kustannuksiin. Aleksia-liikelaitoksen vuoden 2024 tulos on tämän

hetken tiedon mukaan positiivinen ja asiakkaille, pääasiassa sivistystoimialalle, ollaan hyvittämässä palvelumaksuja.

Laitteessa käytetään siihen soveltuvaa rasvaa. Vaihtoehtona on käyttää rasioissa olevia rasvoja. Alla olevassa taulukossa on rasvojen kustannusvertailua:

	v. 2024	v. 2023
rasia- ja annostelijarasvat yht.	47 500 e	51 100 e
mikäli kaikki rasvat olisivat rasiarasvoja	47 800 e	49 000 e

Rasvojen kustannuksissa ei ollut merkittävää eroa. Annostelijarasvan kulutus (annoskoko) on pienempi ja rasiarasvan suurempi.

Toiminnan sujuvuus:

Kouluruokailun järjestämisen perustana on lainsäädäntö. Ruokailusta säädetään perusopetuslaissa ja opetussuunnitelman perusteissa määrätään mm. kouluruokailun järjestämisestä. Lisäksi kouluruokasuosituksissa (2017) ohjataan kouluruokailua ja sen järjestämistä. Kouluruokailun ajoitetaan ja porrastetaan siten, että oppilailla on mahdollisuus oikea-aikaiseen ja rauhalliseen syömiseen. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että ruoan tarjoilu on sujuvaa. Kiire ja pitkät jonot estävät viihtymistä.

Nurmijärvellä koulu- ja päiväkotiravintoloissa ei ole käytössä tarjottimia. Leipäpöytä on sijoitettu erikseen ruokasaliin. Ruokailuajat vaihtelevat kouluittain ja varsinkin suurimmissa kouluissa ruokailun sujuvuus on toisinaan haasteellista. Annostelijoiden käyttö edistää jonotuksen ja ruokailun sujuvuutta, kun rasvaa ei levitetä leipäpisteessä, vaan rasva on helppo ottaa leivän päälle annostelijasta ja levittää ruokapöydässä.

Hävikki:

Hävikin määrä pienenee. Rasiarasvaa kuluu enemmän, koska annoskoko on suurempi ja rasioihin jää hävikkiä, jota ei pystytä hyödyntämään. Rasva-annostelija annostelee pienemmän määrän rasvaa ja puristaa rasvapakkauksen tyhjäksi. Myös muovijätettä syntyy rasioista enemmän verrattuna laitteessa käytettäviin rasvapakkauksiin.

Nurmijärven kunnan hallintosäännön 71 §:n mukaan toimialajohtaja ja liikelaitosjohtaja päättävät tehtäväalueeltaan koskevista hankinnoista kunnan hankintaohjeiden mukaisesti, ellei toimivaltaa tässä säännössä tai muutoin ole määrätty muulle viranomaiselle. Aleksia liikelaitoksen palvelujohtajan päätösvallan delegointipäätöksen § 8/2023 1.11.2023 alkaen mukaan palvelupäällikkö päättää tehtäväalueeltaan koskevista hankinnoista 250 000 euroon asti. Viranhaltijapäätös on tehty hallintosäännön ja palvelujohtajan delegointipäätöksen mukaisella toimivallalla.

Viranhaltijapäätös esitetään pysytettävän. Rasvojen kustannukset eivät eroa merkittävästi, laitevuokrat ovat jo sisällytetty talousarvioon sekä ruokapalvelun hintaan, eikä laitevuokra lisää kustannuksia verrattuna edellisten vuosien talousarvioon ja tilinpäätökseen.

Esittelijä

Palvelujohtaja

Esitys

Aleksia-liikelaitoksen johtokunta päättää pysyttää Aleksia-liikelaitoksen palvelupäällikön päätöksen 28.11.2024 § 1.

Valmistelija

palvelujohtaja Anu Savander-Hämäläinen, anu.savander-hamalainen@nurmijarvi.fi

Asian käsittely

Janne Numminen esitti Pauliina Pukarisen kannattamana, että viranhaltijapäätös kumotaan. Hankintasopimuksista luovutaan irtisanomisajan puitteissa.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta johtokunta ei voinut olla yksimielinen, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti:

EI = Janne Nummisen muutosesitys.

JAA= Esittelijän pohjaesitys.

Äänestyksen tulos:

JAA 0

EI 2 (Pukarinen ja Numminen)

TYHJÄ 1 (Haapalainen)

POISSA 2 (Brandt, Lindgren)

Johtokunta hyväksyi Janne Nummisen esityksen äänin JAA 0- EI 2- TYHJÄ 1-POISSA 2.

Päätös

Johtokunta päätti, että viranhaltijapäätös kumotaan ja että hankintasopimuksista luovutaan irtisanomisajan puitteissa.